

INTERDISCIPLINÁRNE DIALÓGY

Environmentálna demokracia ako normatívny koncept politického systému antropocénu

Doc. Mgr. Richard Šťáhel, PhD.

Filozofický ústav SAV
v Bratislave, v. v. i.

UTOROK
16|4|2024
14:45 hod.

Akropola FF UKF
Hodžova I, Nitra

DEKAN FILOZOFICKEJ FAKULTY
UKF V NITRE

Vás pozýva na cyklus vedeckých prednášok

Z pohľadu environmentálnej politickej filozofie sú súčasné reálne demokracie založené na konceptoch človeka, spoločnosti a ekonomiky, ktoré neberú do úvahy konečnosť prírodných zdrojov a obmedzenú schopnosť planetárneho systému absorbovať znečistenie spôsobené ľudskými aktivitami. Podľa týchto konceptov organizované spoločnosti tak prekračujú planetárne hranice a ich vplyv na planetárny systém je taký komplexný, že významne prispel k posunu planetárneho systému z geologicko-klimatickej epochy holocénu do epochy antropocénu. Reálne ústavné demokracie, determinované imperiálnym spôsobom života a imperatívom rastu, preto nedokážu zabezpečiť dlhodobú udržateľnosť sociálno-ekonomických ani environmentálnych predpokladov svojej existencie. Environmentálna politická filozofia vidí koncept environmentálnej demokracie ako model ústavného systému, ktorý rešpektuje poznatky vied o Zemi a berie do úvahy podmienky života na planéte v klimatickom, demografickom a hospodárskom režime antropocénu. Environmentálna demokracia nadväzuje na súčasné ústavné demokracie, Všeobecnú deklaráciu ľudských práv a rezolúciu Valného zhromaždenia OSN, ktorá deklaruje prístup k čistému, zdravému a udržateľnému životnému prostrediu ako univerzálne ľudské právo. V nadväznosti na Hansa Jonasa formuluje imperatív udržateľnosti ako hlavný organizačný princíp politických systémov ústavnej demokracie v planetárnom systéme posunutom antropogénnou činnosťou do režimu antropocénu.